

รายงานผลการดำเนินงานตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการดำเนินงานพัฒนา
สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D)
(รอบ 5 เดือนแรก ต.ค. 2566 - มี.ค.2567)

ความเป็นมา

เด็กเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและเป็นอนาคตที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เด็กมีสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะได้รับการดูแลจากครอบครัวและสังคม การวางรากฐานที่ดีให้กับเด็กปฐมวัย จึงเป็นการเตรียมความพร้อมและสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพ เนื่องจากเด็กช่วงปฐมวัย (0 - 5 ปี) เป็นวัยที่มีพัฒนาการเจริญเติบโตทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีการเรียนรู้โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ด้าน จากบิดามารดาและผู้คนรอบข้างและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก โดยในปัจจุบันสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นทางเลือกหนึ่งในการทำหน้าที่แทน พ่อ แม่ จากสถิติการศึกษาประจำปี 2564 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีเด็ก อายุ 0 - 5 ปี จำนวน 3,809,576 ราย และ เข้าสู่สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 1,616,709 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.44 ดังนั้นการพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ด้านสุขภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะบ่งชี้ว่าเด็กปฐมวัยจะได้รับการดูแลที่ได้มาตรฐานที่มีคุณภาพ จากผลการดำเนินงานมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ระหว่างปี 2563 - 2565 จากฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่าในปี 2565 มีสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเข้ามาประเมินตนเองในภาพรวมครอบคลุมทั้งหมด 43,208 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 82.55 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ที่มีร้อยละ 78.72 และมีผลลัพธ์การดำเนินงานด้านสุขภาพของเด็กปฐมวัย ตามมาตรฐานที่ 3 คุณภาพของเด็กปฐมวัย เมื่อนำมาวิเคราะห์ผลลัพธ์ด้านสุขภาพทั้ง 4 ด้าน (4D) พบว่า 1) ด้านการเจริญเติบโตและโภชนาการของเด็กปฐมวัย มีสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 16,039 แห่ง หรือ ร้อยละ 30.6 ที่มีเด็กปฐมวัยที่สูงดีสมส่วนต่ำกว่าร้อยละ 50 2) ด้านพัฒนาการและการเล่น มีสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 15,805 แห่ง หรือ ร้อยละ 30.2 ที่มีเด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการสมวัยรวมต่ำกว่าร้อยละ 75 3) สุขภาพช่องปากและฟัน มีสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 17,565 แห่ง หรือ ร้อยละ 33.5 ที่มีเด็กมีฟันผุมากกว่าร้อยละ 60 และ 4) การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยและปลอดภัยโรค มีสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน 9,491 แห่ง หรือ ร้อยละ 18.1 ที่ไม่มีแผนการดำเนินงานด้านการป้องกันควบคุมโรคในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และกำหนดเป้าหมายของพัฒนายกระดับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ 4D ในปีงบประมาณ 2567 จำนวน 770 แห่ง ใน 13 พื้นที่เขตบริการสุขภาพ และกำหนดมาตรการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติและยกระดับการดำเนินงานด้านสุขภาพ (4D) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในปี 2567 ดังนี้

มาตรการที่ 1 บูรณาการความร่วมมือ และสร้างกลไกการขับเคลื่อนงานการดำเนินงานมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติและยกระดับการดำเนินงานด้านสุขภาพ (4D) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

มาตรการที่ 2 พัฒนาศักยภาพเครือข่ายบุคลากรที่การดำเนินงานมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติและยกระดับการดำเนินงานด้านสุขภาพ (4D) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

มาตรการที่ 3 กำกับติดตามผลการดำเนินงานการดำเนินงานมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติและยกระดับการดำเนินงานด้านสุขภาพ (4D) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

โดยมีผลการดำเนินการขับเคลื่อนงานการดำเนินงานมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติและยกระดับการดำเนินงานด้านสุขภาพ (4D) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย รอบ 6 เดือนแรก ดังนี้

มาตรการ	กิจกรรม	ผลลัพธ์	ระยะเวลา	หมายเหตุ
มาตรการที่ 1 บูรณาการความร่วมมือ และสร้างกลไกการขับเคลื่อนงานการดำเนินงานมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติและยกระดับการดำเนินงานด้านสุขภาพ (4D) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	ประชุมทบทวนรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ในพื้นที่ 13 เขตสุขภาพ	- แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติปีงบประมาณ 2567	ครั้งที่ 1 (21 พ.ย. 2566) ครั้งที่ 2 (29 พ.ย. 2566)	
มาตรการที่ 2 พัฒนาศักยภาพเครือข่ายบุคลากรที่การดำเนินงานมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติและยกระดับการดำเนินงานด้านสุขภาพ (4D) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านสุขภาพ (4D) ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ	- สพด. สม่ัครเข้าร่วมเป็นกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาระดับ(รอบ 6 เดือนแรก) จำนวน 1,093 แห่ง และดำเนินกิจกรรมโครงการ/กิจกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยได้แก่ การเข้าร่วมประชุมพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กจากส่วนกลางและศูนย์อนามัยฯ การประเมินตนเองด้านสุขภาพ (4D) จำนวน 985 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 90.1 - มีครูผู้ดูแลเด็กลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมผ่านระบบออนไลน์ครบเกณฑ์ จำนวน 10,300 คน ประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบงานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจาก ศอ. 1-12 และสสม., สสจ. ,สสอ.	25-26 ม.ค. 2567	

มาตรการ	กิจกรรม	ผลลัพธ์	ระยะเวลา	หมายเหตุ
		,รพ.สต. และครูผู้ดูแลเด็กจาก สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทั่ว ประเทศ - มีความพึงพอใจในภาพรวมของ การประชุม ร้อยละ 91.4 - มีผลการประเมินความรู้หลัง การอบรมผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ 70) จำนวน 10,450 คน คิดเป็น ร้อยละ 74.63		

สรุปผลการดำเนินงานตามผลผลิต Output และผลลัพธ์ Outcome รอบ 5 เดือนแรก (ข้อมูล ณ วันที่ 29 ก.พ. 2566)

- 1) แนวทางการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) จำนวน 1 ฉบับ
- 2) ครูผู้ดูแลเด็กผ่านการพัฒนาศักยภาพเพื่อยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) จากส่วนกลางและภูมิภาค จำนวน 10,300 คน
- 3) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เข้าร่วมการพัฒนาคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) มีโครงการ/กิจกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพ (4D) จำนวน 985 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 90.1

ปัญหาอุปสรรค

- 1) วิทยากรใช้เวลาบรรยายไม่ครบตามกำหนดการที่กำหนดไว้ เนื่องจากเนื้อหาและเวลาไม่สอดคล้องกับหัวข้อที่ตั้งไว้
- 2) ครูผู้ดูแลเด็กลงทะเบียนทางออนไลน์ไม่ทันจึงทำให้ต้องเปิดช่วงเวลารลงทะเบียนเพิ่ม

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

- 1) อยากให้มีการจัดอบรมอย่างต่อเนื่องโดยแบ่งเป็นการสัมมนาทุกเดือนและควรจัดในวันหยุดราชการเพื่อไม่ให้กระทบต่อการดูแลเด็ก
- 2) จัดทำเนื้อหาสำหรับการอบรมสั้นๆ ให้ครูผู้ดูแลเด็ก
- 3) ประชาสัมพันธ์ให้กับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยสังกัดมหาวิทยาลัย